

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ)
w Szkole Podstawowej nr 405 w Warszawie
w roku szkolnym
2023/24**

Warszawa, rok szkolny 2023/2024

WSDZ obejmuje działania podejmowane przez naszą szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki kształcenia, kierunku kształcenia ponadpodstawowego i w konsekwencji zawodu/roli na rynku pracy.

XXI wiek to czas dynamicznych zmian. To czas trudnych i nowych doświadczeń i wyzwań w przestrzeni i zawodowej. Pojawiają się nowe zawody i znikają tradycyjne. Szybko postępujące zmiany na rynku pracy powodują, że uczeń potrzebuje wsparcia w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego wyboru swojej roli w dalszym życiu w sferze edukacyjnej i zawodowej. Dlatego celem naszej kadry pedagogicznej jest:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów personalnych (talentów/silnych stron) i ograniczeń wynikających z osobistego potencjału,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy w Polsce, Europie i na Świecie,
- poznawanie przez uczniów naszej szkoły zawodów dwudziestego pierwszego wieku,
- przyswajanie wiedzy na temat motywacji wewnętrznej i zewnętrznej i jej procesach,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych,
- przygotowanie teoretyczne do pełnienia ról możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, współpracą, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem czasem i wiedzy na temat kompetencji twardych,
- rozwijanie wiedzy i rozwijania umiejętności uczenia się zgodnych z ideą „uczmy się przez całe życie”, . Budowania świadomości konieczności samodoskonalenia (Lifelong learning) Wartości pracy i jej istoty
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- stosowanie w praktyce elementów „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030” na poziomie regionalnym/lokalnym, (rozwijanie umiejętności wg standardów Unii Europejskiej, czyli co dany uczeń wie rozumie i potrafi wykonać, rozwijanie umiejętności w zakresie edukacji patriotycznej, prorodzinnej, międzykulturowej, obywatelskiej, zdrowotnej, ekologicznej i ekonomicznej),

Klasy I – III

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu ucznia;
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej;
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych;
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, poznawanie talentów;
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–III SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. *Poznanie siebie - Uczeń:*

- 1.1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2. prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. *Świat zawodów i rynek pracy - Uczeń:*

- 2.1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3. opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4. omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5. opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. *Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - Uczeń:*

- 3.1. uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

- 3.2. wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3. wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
4. *Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych - Uczeń:*
 - 4.1. opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
 - 4.2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
 - 4.3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia realizowane są na podstawie programów obowiązujących w danym roku szkolnym.

Ponadto w ramach orientacji zawodowej:

- zrealizowane zostaną zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska , E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania . Odkrywanie swoich talentów
- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
- Kocie usługi. Opisywanie podstawowej specyfiki zawodów na przykładzie zawodów najbliższego otoczenia
- Tańczyć każdy może – poznanie zawodu tancerza
- Kto buduje dom?
- Zawód moich rodziców
- Mam to dla Ciebie. Podawanie przykładów swoich mocnych stron w różnych obszarach życia
- Halo! Usterka! Szukam pomocy
- Naśladujemy zawody. Odgrywanie różnych ról w zabawie
- Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
- Po co się uczyć?
- Detektyw Głoska na tropie czyli poszukuję, gdy nie wiem
- Pracując w kwaciarni – zapoznanie z zawodem florysty

W roku szkolnym 2023/2024 realizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Literatura

http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dolega-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014;

<http://euroguidance.pl/ksiazki/> Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3,

Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011 Strzemińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV – VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów personalnych, silnych i słabych stron;
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy w Polsce, Europie i na świecie;
- Rozwijanie wiedzy na temat kompetencji miękkich i twardych;
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych;
- Rozwijanie umiejętności uczenia się zgodnego z ideą „uczymy”;
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej;
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS IV-VI SZKÓL PODSTAWOWYCH

1. *POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW - Uczeń:*

- 1.1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4. prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców;

2. *ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY - Uczeń:*

- 2.1. wymienia różne grupy zawodów, istniejące i zawody przyszłości i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla innych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2. opisuje, czym jest praca na przykładzie ZAWODU UCZNIA i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą;

3. *RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE - Uczeń:*

3.1. wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny;

4. *PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH - Uczeń:*

4.1. opowiada o swoich planach edukacyjnych a następnie zawodowych;

4.2. planuje swoje działania (jak chce osiągnąć ten cel);

4.3. uczy się podejmować decyzje i liczy się z jego konsekwencjami.

W roku szkolnym 2023/2024 na przykładzie zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą poprzez:

1. zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie scenariuszy doradcy zawodowego szkoły, scenariuszy ORE. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>), czasopisma Nowoczesne Doradztwo Zawodowe w szkole podstawowej.

Przykłady:

- Pieniądz były od zawsze
- Konie – moja pasja. Analizowanie informacji o zawodzie technika hodowcy koni.
- Dla tych którzy kochają Las. Analizowanie informacji na temat pracy związanej z leśnictwem
- Pracować w reklamie. Analizowanie informacji na temat zawodu technika reklamy
- Być handlowcem. Przybliżenie uczniom zawodu
- Wybieram ten zawód, bo ...
- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości
- Zimowe zawody sportowe. Przygotowanie uczniów do zawodów w branży sportowej.

Literatura:

Nowoczesne Doradztwo Zawodowe w Szkole Podstawowej – czasopismo specjalistyczne

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/> Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej

<http://www.scholaris.pl/zasob/103923> Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014;

<http://euroguidance.pl/ksiazki/> Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., *Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów*, KOWEziU, Warszawa 2006
 Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., *Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym*, KOWEziU, Warszawa 2004

PROGRAM REALIZACJI WEWNATRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2023/2024

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

Lp.	Tematyka działań	Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
I półrocze w roku szkolnym 2023/24					
1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024		dyskusja, analiza potrzeb , przygotowanie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, przygotowanie listu otwartego do rodziców uczniów klas	wrzesień	Doradca zawodowy, Koordynator doradztwa zawodowego Klas 1-3
2	Realizacja dwóch tematów w półroczu przez wychowawców klas 1 - 3	Uczniowie klas 1 – 3	Zajęcia wg scenariuszy ORE bądź pomysłów własnych w konsultacji z doradcą zawodowym	I półrocze	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej
II półrocze w roku szkolnym 2023/2024					
10	Realizacja dwóch tematów w półroczu przez wychowawców klas 1– 3	Uczniowie klas 1 – 3	Zajęcia wg scenariuszy ORE bądź pomysłów własnych w konsultacji z doradcą zawodowym	II półrocze	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej w konsultacji z doradcą zawodowym
11	Realizacja dwóch tematów w półroczu przez wychowawców klas 4 – 6	Uczniowie klas 4 – 6	Zajęcia wg scenariuszy ORE bądź pomysłów własnych	II półrocze	Nauczyciele wychowawcy klas 4 – 6 w konsultacji z doradcą zawodowym